

Анотации на дисциплините от учебния план на
магистърска програма „АНТРОПОЛОГИЯ“, редовно и задочно обучение
1 година, 2 семестъра

Съдържание

Първи семестър	2
<i>Задължителни дисциплини:</i>	2
Произход и еволюция на човека	2
Ауксология	2
Соматология	2
Антропологична генетика	3
<i>Избираеми дисциплини 1:</i>	3
Биостатистика.....	3
Оценка на морфологичния и здравен статус	3
<i>Задължителни дисциплини:</i>	4
Расология	4
Екологична антропология	4
Медицинска антропология.....	5
Одонтология	5
<i>Избираеми дисциплини 2:</i>	5
Дермотоглифика.....	5
Етноботаника.....	6

Първи семестър

Задължителни дисциплини:

Произход и еволюция на човека

Преподавател: доц. д-р Емилия Андреевко

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Антропологичните познания са необходим фундамент за съвременните специалисти във всяка сфера на човешката дейност – биология, медицина, археология, екология. Учебната дисциплина „Еволюция на човека” в магистърската програма по Антропология има за цел да даде познания на студентите за генезиса и еволюцията на човека, за положението му в природата и неговата уникалност, за еволюцията на антропологичните типове във времето и пространството. На основата на палеоантропологични находки се изясняват предпоставките за възникване на древните хоминиди, тяхното поведение, географско разпространение и еволюционно разнообразие. Изясняват се съвременните представи за антропогенеза, основните направления на еволюцията, биологичните изменения на формирация се човек и адаптивните му морфофункционални характеристики.

Получените знания дават възможност на студентите да интегрират различни биологични факти относно спецификата на антропогенезата като еволюционен процес.

Ауксология

Преподаватели: доц. д-р Емилия Андреевко

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Учебната дисциплина „Ауксология“ в магистърската програма „Антропология“ има за цел да даде задълбочени познания на студентите за физическата организация на човека и методите за диагностика на физическото и психологичното развитие и здравословен статус. Студентите ще могат да определят степента на достигната биологична възраст в сравнение с паспортната възраст. Ще придобият умения да анализират акселерационните процеси в различни времеви периоди. Получените знания дават възможност на студентите да овладеят основните методи за характеристика на растежа и развитието при човека в различните възрастови периоди.

Соматология

Преподавател: доц. д-р Емилия Андреевко

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Учебната дисциплина „Соматология” в магистърската програма по Антропология има за цел да даде познания на студентите за закономерностите и механизмите на индивидуалното развитие на човека, за биологическата възраст като фундаментална характеристика на индивидуалните темпове на развитие и нейните основни критерии; за конституцията като качествено единство на организма, за

морфофункционалните, психологични и екологични конституционални аспекти както и соматофункционалните и психосоматични асоциации.

Получените знания дават възможност на студентите да интегрират различни биологични факти, да извършват кефалометрия, соматометрия и соматотипологизиране на различни групи от населението.

Антропологична генетика

Преподаватели: проф. д.б.н. Евгения Нешова Иванова / гл. ас. д-р Иван Йорданов
Стоянов

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Курсът предоставя информация за наследствеността при човека в норма и патология. Запознава с основните характеристики на различните типове унаследяване на признаци, заболявания и наследствени заложи. Коментират се генетичните аспекти на човешката патология, разглеждат се казуси за определяне на генетичен риск и прогнози за наследствени болести и предразположения. Изучава се генетичната обусловеност на нормални признаци и свойства и начина на предаването им в потомството. Решават се генетични задачи за изчисляване на вероятност за унаследяване и фенотипна изјава.

Избираеми дисциплини 1:

Биостатистика

Преподавател: доц. д-р Стоил Иванов

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Курсът по “Биостатистика” запознава студентите с основните статистически методи за анализ на биологични данни и изследвания. Разглежда се ролята на вероятностите и приложението на статистиката като научен метод за техния анализ, като се поставя акцент на правилната организация на самия научен експеримент. Дискутират се различните типове данни и тяхната структура - различни количествени данни, принадлежащи към различни категории и различни нива на отчитане.

Следващата стъпка е основно описание на данните в таблици, графики и мерни единици. Концепцията на вероятностите и извеждането на заключение се разглежда чрез тестване на хипотези и доверителни интервали. Прилагат се различни видове анализи като се сравняват две или повече групи и се анализират връзките между променливите величини. Студентите се запознават с параметрични и непараметричен статистически тестове като се обсъжда изчисляването на размера на извадката. Обсъждат се епидемиологични изследвания с акцент върху прилаганата статистическа методология. По време на целия курс теоретичния материал ще бъде илюстриран с практически упражнения чрез използване на различни статистически софтуерни програми (StatView, SPSS и др.).

Оценка на морфологичния и здравен статус

Преподавател: доц. д-р Силвия Младенова

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Учебният курс по „Оценка на морфологичния и здравен статус на човека” има за цел да даде основни познания на студентите магистри по Антропология за физическото развитие на човека и методите за неговата диагностика. Акцентира се върху съвременните и класически методи за оценка на морфофункционалния и здравния статус на човека – антропометрични, калиперометрични, спирометрични, физиометрични, соматотипологични, психометрични и др. Изучават се и се прилагат нови и неинвазивни методи за оценка на телесния състав – биоимпедансометричен и др. Разглежда се връзката между морфофункционалния профил на човека и неговата генетична предиспозиция към затлъстяване, метаболитен синдром, диабет, сърдечно-съдови и други заболявания. Изучават се и се прилагат методите за оценка на храненето и на хранителното поведение, и предразположението към анорексия, булимия и други хранителни разстройства.

В курса се разглеждат и психометрични методи за оценка на висшата нервна дейност-внимание, памет, личностни характеристики, тип висша нервна дейности и др. Анализира се връзката между някои психометрични, морфологични и функционални показатели - конституционален подход.

Застъпените методи в курса на обучение намират широко приложение в интердисциплинарни и комплексни изследвания, както и в профилактиката и диагностиката на различни заболявания.

Втори семестър

Задължителни дисциплини:

Расология

Преподавател: доц. д-р Емилия Андреев

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Учебната дисциплина „Расология” в магистърската програма по Антропология има за цел да даде задълбочени познания на студентите за антропологическия състав на народите в настоящето и миналото; за расообразуващите фактори. Разглеждат се морфологичните особености на големите раси и географската локализация на антропологичните типове. Студентите получават познания за разпределението на расовите признаци в отделни региони, локални антропологични типове и степента на тяхното вариране. Ще получат знания за етническият състав на българското население в миналото и днес.

Екологична антропология

Преподавател: проф. д.б.н. Дилян Георгиев

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Програмата по „Екологична антропология“ представя комплексен преглед на взаимодействието между човека и околната среда. Чрез комбинация от лекции и семинари студентите се запознават с основни концепции и еволюционни аспекти на това взаимодействие, както и различните нива на влияние върху биосферата. Лекциите

обхващат теми като съвременната антропосреда и глобалното въздействие на човека върху планетата Земя. Знанията от семинарите развиват практически умения и аналитично мислене на студентите, като се акцентира върху различни аспекти на взаимодействието човек - среда в социален и културен контекст. Застъпените методи в курса на обучение намират широко приложение в интердисциплинарни и комплексни изследвания, както и в профилактиката и диагностиката на различни заболявания.

Медицинска антропология

Преподавател: доц. д-р Силвия Младенова

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Учебната дисциплина „Медицинска антропология” има за цел да даде познания на студентите за човека като физически и символичен субект в съвременен и еволюционен аспект, както и за биоеволюционните проявления на болестта. Изучава се медицинската антропометрия, която предлага аотирана компилация от информативни измервания за наследствени и вродени заболявания; мултивариантните подходи за разпознаване и класифициране на синдромни състояния и документиране на естествения ход на редица болести. Получените знания дават възможност на студентите да се запознаят с въпроси от теоретично и приложно значение, които са важни, както медико-биологичните и социалните науки.

Одонтология

Преподавател: проф. д-р Георги Томов, дм

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Учебната дисциплина „Одонтология” за цел да даде задълбочени познания на студентите за морфологията и патологията на зъбната система, за нейното индивидуално и филогенетично развитие. Диференцират се критериите с расово-диагностично и таксономично значение. Характеризират се одонтологичните типове и тенденциите в изменчивостта на зъбната структура. Получените знания дават възможност на студентите да овладеят основните методи за оценка на одонтологичните белези и тяхното еволюционно и антропологично значение.

Избираеми дисциплини 2:

Дерматоглифика

Преподавател: доц. д-р Емилия Андреевко

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Учебната дисциплина „Дерматоглифика” в магистърската програма по Антропология има за цел да даде задълбочени познания на студентите за морфологичните структури на пръстовите и дланни изображения, характера и причините за тяхната изменчивост в различни раси и народи. Разглежда се таксономичното значение на дерматоглифичните признаци и степента на повлияване от наследствени и средови

фактори. Студентите получават познания за разпределението на признаците в отделни региони и локални антропологични типове, за степента на тяхното вариране и за хипотезите относно систематиката на расите и произхода на народите на основата на данните от етническата дерматоглифика. Получените знания дават възможност на студентите да овладеят основните дерматоглифични признаци, да обясняват характера на тяхната изменчивост при различни етнически групи и значението им за систематиката на расите и произхода на народите.

Етноботаника

Преподавател: проф. д-р Румен Младенов/проф. д-р Пламен Стоянов

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Курсът по Етноботаника е съобразен със спецификата на обучението на студентите от специалност „Антропология“. Етноботаниката е интердисциплинарна дисциплина, която се основава на понятия и методи от природните и обществените науки за проучване и оценка на традиционните ботанически познания и включва голямо разнообразие от теми и проблеми: търсене на нови лекарства и храни от растения, окултуряване на диви растения, различни начини за изучаване и предаване на традиционните знания за растенията и тяхната роля в бита на хората.

Етноботаниката е актуална дисциплина, която дава възможност за продължаване и поддържане на традициите и повишаване на качеството на ботаническото обучение в България, като предлага знания с възможности за внедряване в практиката – например проучване на стари сортове зърнени култури, овощни дървета, зеленчукови и подправни растения, както и проучване на медоносните качества на различни видове, особено такива от дивата природа.